

وینای دهنگ

شه‌میران فه‌تاج ئەم بیروۆکه‌ی له‌ سالی ۲۰۱۵ لا دروست بووه و له‌ سالی ۲۰۱۶ جیبه‌جیبی کردووه و ههر له‌ هه‌مان سالدا له‌ چوارچێوه‌ی پیشانگای (غه‌لبه‌ غه‌لب) (۱) نیشانی داوه. هۆی دروستبوونی ئەم کاره‌ بۆ رووداویکی ژبانی رۆژانه‌ی هونه‌رمه‌ند ده‌گه‌رێته‌وه و له‌ زمانی خۆیه‌وه‌ ده‌یگێرێته‌وه:

(له‌ کاتی‌کدا له‌ سلیمانی له‌ جاده‌ی مه‌وله‌وی به‌ته‌نیا ده‌رۆیشتم، بینیم پیاویکی به‌ ته‌مه‌ن له‌ پیشمه‌وه‌ ده‌رۆیشت، به‌ ده‌ستی راستمدا ریزه‌ دوکانی هه‌بوون و له‌ نێوانبانددا پلیکانه‌یه‌کم بینی بۆ قاتی سه‌ره‌وه‌ ده‌چوو، له‌وکاته‌دا پیاوه‌ به‌ته‌مه‌نه‌که‌ و من له‌هه‌مان چرکه‌ساتدا گویمان له‌ده‌نگی ته‌قه‌ی بنی پیتلاوی پاژنه‌ به‌رزیک بوو، بینیم پیاوه‌ به‌ته‌مه‌نه‌که‌ وه‌ستا و ئاویری به‌لای ده‌نگه‌که‌دا دایه‌وه‌، وام هه‌ست کرد که‌ پیاوه‌که‌ وایزانی ئەم ده‌نگه‌ له‌ پیتلاوی ژنیکه‌وه‌ دیت و ده‌نگه‌که‌ش وا به‌رگوتی هه‌ردوو کمان که‌وت که‌سه‌که‌ بۆ خواره‌وه‌ دیت، پیاوه‌ به‌ته‌مه‌نه‌که‌ یه‌کسه‌ر وه‌ستا و ئاویریکی دایه‌وه‌ و بینی کورپیکی گه‌نج هاته‌خواره‌وه‌، ئیدی دلنیا‌بوو که‌ ده‌نگه‌که‌ ده‌نگی بزما‌ری ژنیکه‌وه‌ پیتلاوی ژنیکه‌وه‌ نییه‌، به‌لکو ده‌نگی ژنیکه‌وه‌ پیتلاوی کورپیکی گه‌نج بوو، له‌وکاته‌دا پیاوه‌ به‌ته‌مه‌نه‌که‌ تفتیکی له‌کوره‌ گه‌نجه‌که‌ کرد و به‌ ده‌نگی به‌رز پیتی گوت: تو و ئافره‌ت هه‌یج فه‌رقتان نییه‌).

جیاکردنه‌وه‌ی روون و ئاشکرای کاره‌کته‌ری شه‌میران فه‌تاج وه‌ک هونه‌رمه‌ندیکی شیوه‌کار، وه‌ک له‌وه‌ی شاعیریکی بێ، یان هونه‌رمه‌ندی سینهما بێ، له‌م کاره‌دا ده‌رده‌که‌وی. ئەو له‌پاش بینینی رووداوه‌که‌ و گوی گرتنی بۆ ده‌نگی پیتی مرۆقه‌که‌ و تف و جنیوی پیاوه‌ به‌ته‌مه‌نه‌که‌، هه‌ست و بیرکردنه‌وه‌ی نه‌ بۆ شیعر و

کارا

۶۵ سانتیمه تره و له داری فایبهر دروست کراوه. هونه رمنه ند به جورئ به شی سهره وهی کاره کی هه لئو اسیوه که مه و دایه کی زور که می له نیوان بنی پاژنه ی پیلاره کان و رووبه ری سهره وهی سه ندووقه که هیشتووه ته وه بۆ ئه وهی بنی پاژنه ی پیلاره کان و رووبه ری سهره وهی سه ندووقه که به ریه ک بکه ون، ئه مه ش له ده ستیوه ردانی بینهر بۆ کاره هونه ربیه که دروست ده بی که مه به سستی هونه رمنه ند بووه، بۆ ئه وهی بینهر بتوانی یاری به په ته که بکا، و اتا بینهر به ده سستی خوی به ئاسته م لایه ک له په ته که رابکیشیت، ئه و کاته بنی پاژنه ی پیلاره که بهر رووبه ری سهره وهی سه ندووقه که ده که وی و ده نگیک کی لیوه دی له چه شنی دهنگی پیلایوی بن به رزی ژن له کاتی رژیشتندا، ئه مه ش وهک ده نگیک که ده شی وهک هونه ری دهنگ sound art مامه له ی له گه ل بکری و جیایه له و ده نگه ی که له ئامرازی موزیکه وه، یان قورگی مرؤقیکه وه دیت، به تاییه تی که سه ندووقه که ده نگه که هه ندیک گه وره ده کاته وه، ئه مه له لایه که وه و له لایه کی دیکه وه ئه م بهر یه که و تنه پیوه ندی له نیوان به شی سهره وهی کاره که له گه ل به شی خواره وهی دروست ده کا، له م حاله ته دا هونه رمنه ند، بینهر له کاره که یدا به شدار ده کات و به جوریک روحسووی، به مه به سستی گه یانندی هه سستیکی خوشی به بینهر و ره هه ندیک کی دلخوشکه ر به کاره که ده دا.

له گه ل ره هه نده هونه ربیه کانی ئه م کاره ی شه میران فه تاح و شیوه و مه تریال و مامه له کردنی له گه ل فه زادا، دیسانه وه ره هه ندیک کی هونه ری تاییه تی دیکه شی به خۆوه گرتوه که له سه ره وه ئامازم پیی دا که ئه وه هه نده ی دیکه

(قه سیده) و نه بۆ چیرۆک و نه بۆ پۆمان نه رۆیشت، هه ره ها بیریشی بۆ کاریک کی سینه ما نه چوو بۆ ئه وهی ئه و رووداوه وه سف بکات، یان ده ربیرو، به لکو هه ست و بیرى بۆ کاریک کی هونه ری شیوه کاری نوئى چوو که خوی له بابته (ئۆیجه کت) ده بینیته وه. ئه و بیرى بۆ مه تریال و فه زا چوو که بتوانن ئه و رووداوه ی بۆ به رجه سته بکه ن، یان بیگۆرن بۆ کاریک کی هونه ری که بیسیری و درکی پی بکری و له هه مان کاتیشدا هه ست به و حاله ته بکری که ئه و خوی له جاده ی مه وه ی ژیاوه و به روحیک کی (مه رح) مه وه مامه له ی له گه ل کرد، هه رچه نده رووداوه که له رووی کۆمه لایه تییه وه مایه ی ره خه نیه، به لام شه میران فه تاح بۆ کاریک کی هونه ری شیوه کاری هاوچه رخی گواژه وه.

کاره هونه ربیه که له دووبه ش پیکه اتوه، به شی سه ره وه و به شی خواره وه. له به شی سه ره وه یدا هونه رمنه ند خوخلۆکه یه کی ناو مه به ریده ی به کاره ی ناوه و به نیکی پیوه ئالاندوه که به هه ردوو لای خوخلۆکه که دا شوڤبووه ته وه و به شی خواره وهی هه ردوولای به نه که ی به دووتاک پاژنه ی به رزی پیلایوی ژنان به ستووه ته وه که بووه ته هوی راگرتنی به نه که. شه میران بۆ راگرتنی ئه م به شه ی سه ره وه بۆربیه کی مسی کورت و به نیکی به کاره ی ناوه، بۆربیه مسه کورته که ی به ناو خوخلۆکه که دا تیپه راندوه و له ریگه ی به نیکی دیکه وه به (بنمیچی) هۆلی پیشانگا که وه هه لئو اسیوه.

به شی خواره وهی کاره که له سه ندووقیک کی ته خته پیکه اتوه که دهنگ گه وره که ریک کی تیدایه، قه باره ی سه ندووقه که ۵۰ به ۵۰ سانتیمه تر پانه و به رزییه که شی

شیوه کار بکری و تایبته ندیتهی ئه و کاره کتیره له پرووی عه قلی و دهروونییه وه، به تایبته له کولتور وریک وهک کولتوروی رۆژه لاتیه ئیسلامی که گرفتی له گه له وینه و بینین و درکردن و به کارهیتانی مه ترپال هه یه، ههروهها توانایی ئه و جۆره هونه رمه نده شیوه کاره (لیته دا مه به ستم شه میران فه تاح) ه بۆ گوازنه وه و به رجه سته کردنی بابه تیکی ژبانی رۆژانه بۆ کاریکی هونه ری که له هه مان کاتدا توانایی هونه رمه نده که ده گه یه نیته بۆ گۆرین و تازه کردنه وهی شیوه و ته کنیک و که ره سته ی کارکرده که ی.

په راویز:

۱- ئه م پيشانگایه هونه رمه ند شیترکۆ عه باس ریکی خستوه و له ۱۲ تا ۱۷ مانگی ۱۱ ی سالی ۲۰۱۶ له هۆلی په یانگه ی هونه ره جوانه کان له سلیمانی نیشان دراوه و تیتیدا جگه شه میران فه تاح و شیترکۆ عه باس هونه رمه ندان: پتین مه جید، شیروان فاتیح، کانی کامیل، هه ردی کورده و رۆسته م عه زیز تیتیدا به شداربوونه.

کاره که ی جوان کردوه، ئه وه ییش په هه ندی (مه ره ح) ه. (مه ره ح) که وشه یه کی عه ره بییه، وه سفی په فتاریکی روه سووکی ده کات و له به شه کانی دیکه ی کولتور و هونه ر و ژبانی رۆژانه دا به ئاسانی هه سته ی پی ده کری وهک له هونه ری سینه ما، شانۆ، شیعر، چیرۆک و رۆمان، به لām زۆر به ده گمه ن له کاری هونه ری شیوه کاری ده بینری و که م هونه رمه ندی شیوه کار هه ن بتوانن ئه وه سته له کاره کانیاندا نیشان بده ن، له هونه ری جیهانیدا، له کاره کانی هونه رمه ندی هاوچه رخی سوپسری جان تانگیلی Jean Tinguely زۆر ئاشکرا به دی ده کری.

یه کتی له مه به سته کانی ئه م کاره، ئه و گۆرانکارییه له دهنگی پاژنه ی پیلاره که، ئه مه ییش وهک له سه ره وه ئاماژه م پیتی دا به ده ست لیدانی بینه ر بۆ کاره هونه رییه که و جوولاندنی به نه که رووده دا. هونه رمه ند خۆی ده لئ: بیروکه که یه که م جار ده باره ی پیلاره بن به رزه که بوو، پاشان گۆرانکارییم به سه ربدا هینا و له کۆتاییدا بوو به م کاره هونه رییه که من ویستوومه بزانه دهنگی پاژنه ی به رزی پیلاری ژن چ وینایه ک لای بینه ر دروست ده کات، واته گۆرانی حاله تیکی ژبانی رۆژانه بۆ هونه ر. له م حاله ته دا ده کری باس له کاره کتیره ی هونه رمه ندی